

FINANCOVÁNO
EVROPSKOU UNIÍ
AZYLOVÝ, MIGRAČNÍ
A INTEGRAČNÍ FOND

Veřejný ochránce práv
OMBUDSMAN

ZPRÁVA ZE SLEDOVÁNÍ VYHOŠTĚNÍ

Z: Vazební věznice a ústav pro výkon zabezpečovací detence Brno
Do: Hraniční přechod Starý Hrozenkov – Drietoma
Druh sledování: Trest vyhoštění
Vyhošťované osoby: Paní A., nar. xxx, stát. přísl. Ukrajina
Paní B., nar. yyy, stát. přísl. Ukrajina
Datum realizace 3. prosince 2016
Datum vydání zprávy: 8. února 2017
Sledování provedly: Mgr. Veronika Sedláková, Mgr. Anna Láníčková
Spisová značka: 34/2016/NZ/VS

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)

Obsah

Úvodní informace	3
A. Právní rámec sledování vyhoštění	3
B. Zpráva ze sledování vyhoštění	4
C. Navržená opatření k nápravě	5
D. Informace o vyhošťovaných osobách	5
E. Průběh sledování vyhoštění	6
Shrnutí	7
Příprava a průběh realizace vyhoštění	8
1. Obeznamení cizince o realizaci trestu vyhoštění	8
2. Účast eskortujících policistů na realizaci vyhoštění	10
Přehled opatření k nápravě	12

Úvodní informace

A. Právní rámec sledování vyhoštění

Veřejný ochránce práv provádí podle § 1 odst. 6 zákona o veřejném ochránci práv¹ sledování *zajištění cizinců a výkonu správního vyhoštění, předání nebo průvozu zajištěných cizinců a trestu vyhoštění cizinců, kteří byli vzati do vyhošťovací vazby nebo kteří vykonávají trest odnětí svobody* (dále jen „sledování vyhoštění“). Mandát ochránce pro sledování vyhoštění plyne z implementace čl. 8 odst. 6 Návratové směrnice.² Působnost ochránce v této oblasti vychází také z Opčního protokolu k Úmluvě proti mučení,³ jehož účelem je prevence mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, a tedy i z výkonu svého mandátu „národního preventivního mechanismu“. Kombinace obou mechanismů kontroly zajišťuje efektivní preventivní ochranu práv cizinců a kontrolu zacházení s nimi v procesu navrácení.

Cílem sledování vyhoštění je zajistit respektování práv zajištěných, vyhošťovaných, předávaných a prováděných cizinců (dále jen „vyhošťovaných cizinců“ nebo „vyhošťovaných osob“), zvyšovat standard zacházení s cizinci, jakož i dodržování mezinárodních závazků České republiky v této oblasti. Cílem je rovněž posilovat ochranu zvláště zranitelných osob, kterými jsou nezletilí bez doprovodu, osoby se zdravotním postižením apod.

Ochránce je o každém výkonu správního či trestního vyhoštění, předání nebo průvozu informován s předstihem.⁴ Policie České republiky poskytuje pověřeným zaměstnancům Kanceláře veřejného ochránce práv (dále jen „Kancelář“) během sledování vyhoštění nezbytnou součinnost dle zákona o pobytu cizinců.⁵

Pověření zaměstnanci Kanceláře⁶ jsou oprávněni s vědomím vedoucího zařízení vstoupit do detenčního zařízení, kde se vyhošťovaná osoba nachází. Pověření zaměstnanci Kanceláře mohou klást otázky subjektům participujícím na vyhoštění, zejména eskortujícím policistům a zaměstnancům Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra. Pověření zaměstnanci Kanceláře jsou oprávněni hovořit s cizincem bez přítomnosti třetích osob

1 zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů

2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES, ze dne 16. prosince 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků (dále jen „Návratová směrnice“)

3 sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 78/2006 Sb. m. s. o přijetí Opčního protokolu k Úmluvě proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání

4 v souladu s § 21a odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv a § 178d odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

5 v souladu s § 178d odst. 2 zákona o pobytu cizinců

6 podle § 25 odst. 6 zákona o veřejném ochránci práv

a nahlížet do veškeré dokumentace související s nuceným návratem, včetně zdravotnické dokumentace.⁷

Základní lidská práva a svobody vyhošťovaných osob jsou garantována v Listině základních práv a svobod, v řadě mezinárodních úmluv, které jsou pro Českou republiku závazné (např. Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod⁸), a také v právu Evropské unie (např. Listina základních práv Evropské unie⁹, Návratová směrnice apod.).

Konkrétní úpravu práv a povinností vyhošťovaných osob upravují zejména právní předpisy vztahující se k působnosti subjektů, které se na realizaci vyhoštění, předání a průvozu podílejí. Předně jde o Policii České republiky, které je zákonem svěřen výkon vyhoštění cizince.¹⁰ Postup policie při eskortách vyhošťovaných cizinců upravuje závazný pokyn policejního prezidenta o eskortách.¹¹

Při posuzování samotného zacházení s osobami vyhošťovanými vychází ochránce rovněž z judikatury Evropského soudu pro lidská práva,¹² standardů formulovaných Radou Evropy¹³ nebo Evropským výborem pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT).¹⁴

B. Zpráva ze sledování vyhoštění

Ochránce ve zprávě předkládá svá zjištění, hodnocení, návrhy opatření k nápravě a vyzývá odpovědné orgány a zařízení k odůvodněnému vyjádření, které se může týkat jak učiněných zjištění, tak opatření nebo termínů pro jejich naplnění. K vyjádření stanoví lhůtu.

Shledá-li ochránce vyjádření oslovených orgánů dostatečnými, vyzní je o tom. Může si rovněž vyžádat doplňující vyjádření. Rozhodující je pak vysvětlení zjištěných pochybení,

7 v souladu s § 65 odst. 2 písm. m) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotnických službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotnických službách), ve znění pozdějších předpisů

8 sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, ve znění pozdějších protokolů

9 Listina základních práv a svobod Evropské unie podepsaná dne 12. prosince 2007 ve Štrasburku, Úřední věstník 2012/C 326/391

10 podle § 152 zákona o pobytu cizinců, § 163 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, a § 87 odst. 7 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů

11 závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009, o eskortách, střežení osob a policejních celách, ve znění pozdějších předpisů

12 European Court of Human Rights. Fact sheet – Collective expulsions of aliens [online]. Strasbourg ©European Court of Human Rights 2016 [cit. 2016-12-15]. Dostupné z: http://www.echr.coe.int/Documents/FS_Collective_expulsions_ENG.pdf

13 Council of Europe. Twenty Guidelines on Forced Return [online]. Strasbourg © Council of Europe 2005 [cit. 2016-12-15]. Dostupné z:

http://www.coe.int/t/dg3/migration/archives/Source/MalagaRegConf/20_Guidelines_Forced_Return_en.pdf

14 European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman and Degrading Treatment or Punishment. CPT Standards [online]. Strasbourg © Council of Europe 2015 [cit. 2016-12-15]. Dostupné z: <http://cpt.coe.int/en/documents/eng-standards.pdf>

doložení navržených opatření k nápravě či hodnověrný příslib jejich realizace. Neshledá-li ochránce vyjádření zařízení a oslovených orgánů dostatečnými, vyzoomí nadřízený úřad (případně vládu ČR, není-li nadřízeného úřadu) nebo informuje veřejnost.¹⁵

C. Navržená opatření k nápravě

Navržená opatření k nápravě jsou zpravidla různá svou naléhavostí, náročností a dobou potřebnou k provedení. Při jejich formulaci navrhuje ochránce také termín realizace, přičemž očekává, že subjekt, proti kterému opatření směřuje, jej buď respektuje, anebo odůvodněně navrhne jiný termín:

- **Opatření s lhůtou k plnění** je třeba provést ve stanovené lhůtě, neboť jeho realizace si vyžádá zpravidla delší čas. Ochránce očekává, že dotčené subjekty ve vyjádření ke zprávě sdělí, že opatření realizují ve stanovené lhůtě, nebo v jakém jiném konkrétním termínu opatření realizují, nebo navrhnou jeho alternativu s konkrétním termínem naplnění.
- **Opatření s průběžným plněním** formuluje ochránce tam, kde je třeba zavést do praxe určitý pracovní postup nebo styl práce, nebo naopak něčeho se napříště zdržet. Ochránce očekává, že se tak stane bezodkladně a bude se dbát na uplatňování do budoucna. Očekává, že dotčené subjekty ve vyjádření ke zprávě sdělí, že opatření bylo realizováno a jak, nebo kdy a jak se tak stane, nebo navrhnou jeho alternativu.

D. Informace o vyhošťovaných osobách

Vyhošťovanými osobami byly paní A. a paní B. Paní A., nar. xxx, stát. přísl. Ukrajina, byla ke dni realizace trestu vyhoštění umístěna ve Vazební věznici a ústavu pro zabezpečovací detenci Brno (dále jen „Vazební věznice Brno“). Rozsudkem Okresního soudu Praha-východ byla paní A. odsouzena k trestu vyhoštění z území České republiky na dobu 2 let.¹⁶ Dne 14. listopadu 2016 byla paní A. vzata do vyhošťovací vazby¹⁷ a následně dne 1. prosince 2016 přemístěna do Vazební věznice Brno.

Paní B., nar. yyy, stát. přísl. Ukrajina, byla dne 5. března 2016 odsouzena k trestu vyhoštění v délce 4 let.¹⁸ Dne 30. září 2016 jí byl trestním příkazem uložen trest vyhoštění na dobu 5 let.¹⁹ Paní B. byla dne 30. září 2016 umístěna do vyhošťovací vazby do Vazební věznice Praha-Ruzyně a dne 1. prosince 2016 přemístěna do Vazební věznice Brno.²⁰

15 Tzv. sankční opatření, u kterých se postupuje obdobně podle § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

16 rozhodnutí Okresního soudu Praha-východ, ze dne 7. října 2015, č. j. 38 T 95/2015-81

17 usnesení Okresního soudu Praha-východ, ze dne 14. listopadu 2016, sp. zn. 38 T 95/2015

18 rozsudek Okresního soudu Praha 8, ze dne 5. března 2016, sp. zn. 1 T 25/2016

19 trestní příkaz Okresního soudu Praha 8, ze dne 30. září 2016, sp. zn. 2 T 113/2016

20 usnesení Obvodního soudu Praha 8, ze dne 30. září 2016, sp. zn. 2 T 113/2016

E. Průběh sledování vyhoštění

Realizace trestu vyhoštění obou cizinek proběhla na základě pokynu plk. Mgr. Soni Szelesové, vedoucí oddělení pobytových režimů cizinců odboru podpory výkonu služby Ředitelství služby cizinecké policie. Realizaci provedli policisté odboru cizinecké policie Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje nstržm. Michal Švábenský, nstržm. Vild a nstržm. Příkryl.

O realizaci trestu vyhoštění informovala policie písemně zaměstnance Kanceláře prostřednictvím oznámení o realizaci trestu vyhoštění ze dne 23. listopadu 2016. č. j. CPR-9355-9/ČJ-2016-930310-V245 a č. j. CPR-6693-8/ČJ-2015-930310-V245.

Sledování vyhoštění provedly pověřené zaměstnankyně Kanceláře Mgr. Veronika Sedláková a Mgr. Anna Láníčková dne 3. 12. 2016 bez předchozího ohlášení. Jelikož nebyl během návštěvy přítomen ředitel Vazební věznice Brno, předaly zaměstnankyně Kanceláře pověření k provedení sledování vyhoštění přítomnému vrchnímu inspektorovi ppor. Danielovi Martincovi. Ředitel byl o sledování trestu vyhoštění telefonicky informován. Zaměstnanci Vazební věznice Brno i eskortující policisté poskytli veškerou potřebnou součinnost, za což děkují.

Pověřené zaměstnankyně Kanceláře provedly sledování veškerých procesů souvisejících s propuštěním vyhošťovaných osob z Vazební věznice Brno a předáním slovenské policejní eskortě na hraničním přechodě Starý Hrozenkov – Drietoma.

Shrnutí

V rámci sledování vyhoštění jsem se zabývala zejména tím, zda jsou obě cizinky připraveny na výkon trestu vyhoštění a zda měly dostatečné povědomí o úkonech spojených s realizací vyhoštění. Také jsem se věnovala průběhu samotné realizace vyhoštění a způsobu, jakým eskortující policisté zacházeli s vyhošťovanými cizinkami.

Oceňuji profesionální a vstřícný přístup eskortujících policistů k vyhošťovaným cizinkám a projevenou spolupráci během celé realizace trestu vyhoštění. Také hodnotím velmi pozitivně součinnost ze strany zaměstnanců Vazební věznice Brno. Zpráva ze sledování trestu vyhoštění přináší však také zjištění, která poukazují na vyskytující se nedostatky v průběhu realizace nuceného návratu obou vyhošťovaných cizinek.

Informování cizince o realizaci trestu vyhoštění nenaplnuje standardy dobrého zacházení podle mezinárodních standardů i národních předpisů. Poukazují zejména na nezbytnou potřebu informovat cizince o datu a čase realizace nuceného návratu v dostatečném předstihu. Cizinec se tak může se svou situací psychicky vypořádat, připravit se na vycestování a kontaktovat své rodinné příslušníky, právní zástupce nebo nevládní organizace v zemi původu.

Policie musí zajistit, aby alespoň jedna z eskortujících osob byla stejného pohlaví jako eskortovaná osoba. Pokud je vyhošťovanou osobou žena, je žádoucí, aby mezi eskortujícími policisty byla přítomna také žena policistka.

Vyzývám proto Policii České republiky a Vězeňskou službu České republiky, aby co nejdříve splnily mnou navržená opatření, a jednaly tak v průběhu realizace nuceného návratu v souladu s mezinárodně přijatými standardy a českými předpisy.

Příprava a průběh realizace vyhoštění

1. Obeznamení cizince o realizaci trestu vyhoštění

Příprava cizince na realizaci trestu vyhoštění je klíčovým aspektem průběhu nuceného návratu. Poskytuje cizinci možnost informovat o svém vycestování rodinné příslušníky a přátele, a to jak v zemi, ze které je vyhošťován, tak v cílové destinaci. Právě komplexní a průběžná příprava umožní usnadnit návrat cizince do země původu a jeho následnou reintegraci v zemi původu.

1.1 Informujte každého cizince o přesném datu a čase realizace vyhoštění

Paní A. i paní B. byly s rozhodnutím soudu, kterým jim byl uložen trest vyhoštění, srozuměny, a výkon vyhoštění proto očekávaly. O přesném datu a čase samotné realizace vyhoštění už však nebyly z dostatečným předstihem informovány. Na základě osobního rozhovoru s cizinkami bez přítomnosti ostatních zaměstnanců Vazební věznice Brno se pověřené zaměstnankyně dozvěděly, že i přes opakované žádosti obou žen jim nebylo sděleno, kdy přesně bude trest vyhoštění realizován.

Paní A. uvedla, že o konkrétním datu výkonu trestu vyhoštění se dozvěděla až v ranních hodinách v den jeho realizace, když jí bylo řečeno, že se má sbalit. Opakovaně se dotazovala policistů a zaměstnanců Vazební věznice Brno, kdy bude její trest vyhoštění vykonán. Na její dotazy jí nikdo neodpověděl. V době osobního rozhovoru paní A. stále nevěděla o přesném času odchodu z věznice, ani o orientačním času příchodu do cílového místa. Nebylo jí také sděleno, do kterého města ji dovezou a zda ji tam bude někdo čekat.

Z důvodu nedostatečných informací ohledně průběhu, data a času trestu vyhoštění pocítovala paní A. pocit úzkosti a bezradnosti. Přetrvávající stres související se samotným vyhoštěním jí vyvolal žaludeční problémy. Na její žádost jí poté doktor vykonávající výstupní prohlídku dal uklidňující léky.

Paní B. se ocitla v obdobné situaci. Datum realizace vyhoštění jí bylo sděleno pouze na základě jejího explicitního dotazu již ve Vazební věznici Praha-Ruzyně. Den vycestování jí byl opětovně potvrzen ve Vazební věznici v Brně, avšak bez sdělení času realizace. Paní B. měla možnost informovat svou rodinu pouze o datu realizace vyhoštění prostřednictvím telefonického rozhovoru z Vazební věznice Praha-Ruzyně. Také se opakovaně dotazovala na místo a čas příchodu na Ukrajinu, aby mohla tuto informaci sdělit své rodině. Tato informace jí však nebyla poskytnuta.

Ačkoliv paní B. měla možnost kontaktovat svou rodinu na Ukrajině, nemohla jim oznámit alespoň orientační čas svého příchodu do země. Sdělení veškerých dostupných informací ohledně realizace vyhoštění by jí umožnilo snazší a rychlejší komunikaci se svou rodinou po příchodu na Ukrajinu.

Zásada informovat cizince před dnem realizace vyhoštění je mezinárodně uznávaným standardem. Dostatečné informování o datu a čase vyhoštění může pomoci vyhošťované

osobě připravit se na návrat a psychicky se vypořádat se skutečností, že musí vycestovat.²¹ Nezbytným aspektem komplexního informování cizince je podle Evropského výboru pro zabránění mučení sdělení přesných informací (tedy přesné datum a čas) o návratu v dostatečném předstihu. Skutečnost, že se cizinec dozví o svém návratu v přiměřené lhůtě a v jazyce, kterému rozumí, je zásadním předpokladem důkladné přípravy na vyhoštění.²² Cizinec tak může, dle svého uvážení, využít svého práva informovat rodinu nebo jinou osobu o detailech svého vyhoštění.²³ Včasným oznámením data realizace vyhoštění je možné předejít vyvolání stresu u cizince a nucený návrat bude pro něj snesitelnější.²⁴ Tím se také sníží riziko neadekvátního až násilného chování vyhošťované osoby.²⁵

Ústavní soud České republiky ve svém nálezu zdůraznil, že absenci řádného informování vyhošťovaného cizince o přesné době vyhoštění s dostatečným předstihem, minimálně 24 hodin předem, považuje za neakceptovatelnou.²⁶ Zásada informování cizince o datu a čase jeho vycestování ve lhůtě minimálně 24 hodin před plánovanou realizací vyhoštění plyne také z ustanovení § 147 odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

Příprava cizince na realizaci trestu vyhoštění počíná dle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 345/1999²⁷ již v průběhu výkonu trestu odnětí svobody prostřednictvím programu zacházení. Řádná příprava cizince spočívá zejména ve zjištění postoje odsouzeného k trestu vyhoštění, zda je na realizaci trestu psychicky připraven, a poskytnutí mu v této souvislosti veškerých relevantních informací ohledně výkonu trestu vyhoštění.²⁸

21 European Committee for the prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment. 13th General Report on the CPT's activities [online]. Strasbourg © Council of Europe. 10. září 2003, bod 41 [cit. 2017-01-04]. Dostupné z: <http://www.cpt.coe.int/en/annual/rep-13.htm>

22 Her Majesty's Inspectorate of Prisons For England and Wales. Expectations - Criteria for assessing the conditions for and treatment of immigration detainees [online]. London © Her Majesty's Inspectorate of Prisons for England and Wales 2012. Section 4: preparation for removal and release, bod 5: Detainees are helped to prepare for their release. [cit. 2017-01-04]. Dostupné z: <http://www.justiceinspectors.gov.uk/prisons/wp-content/uploads/sites/4/2014/02/immigration-expectations.pdf>

23 United Nation, General Assembly. Body of Principles for the Protection of All Persons under Any Form of Detention or Imprisonment [online] A/RES/43/173. 76th plenary meeting. Principle 16. 9. prosince 1988 [cit. 2017-01-05]. Dostupné z: <http://www.un.org/documents/ga/res/43/a43r173.htm>

24 Council of Europe. Twenty Guidelines on Forced Return. [online]. Bod 15. 2. Strasbourg © Council of Europe 2005 [cit. 2017-12-10]. Dostupné z:

http://www.coe.int/t/dg3/migration/archives/Source/MalagaRegConf/20_Guidelines_Forced_Return_en.pdf

25 European Committee for the prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment. Report to the Government of the Netherlands on the visit to the Netherlands carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 16 to 18 October 2013 [document pdf]. Strasbourg © Council of Europe 2013. Bod 17 [cit. 2017-01-04]. Dostupné z: <http://www.cpt.coe.int/documents/nld/2015-14-inf-eng.pdf>

26 nálezu Ústavního soudu ze dne 27. října 2015, sp. zn. I. ÚS 860/2015. Bod 61 - 67. Publikováno pouze v NALUS. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=90263&pos=1&cnt=1&typ=result>

27 podle § 98 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů

28 podle § 13 metodického listu 1/2013 ředitele odboru výkonu vazby a trestu, kterým se stanoví principy a pravidla zacházení s odsouzenými, kteří nejsou státními občany České republiky ve výkonu trestu odnětí svobody

Jelikož neproběhlo náležitě informování o datu a čase realizace nuceného návratu vyhošťovaných cizinek, u paní A. se objevily žaludeční problémy a paní B. nemohla náležitě informovat svou rodinu ohledně jejího příchodu na Ukrajinu. Konkrétní sdělení data a času výkonu trestu vyhoštění by ve velké míře přispělo k odstranění stresu obou cizinek z výkonu trestu vyhoštění.

Opatření k nápravě určené Ředitelství služby cizinecké policie:

Poskytujte Vězeňské službě České republiky informace o předpokládaném času a místě předání vyhošťované osoby v zemi původu. (průběžně)

Opatření k nápravě určené Vazební věznici Brno:

Sdělte vyhošťované osobě informace o datu a čase policejní eskorty včetně předpokládaného času a místa předání v zemi původu, a to v dostatečném předstihu, nejpozději 24 hodin před plánovým výkonem vyhoštění. (průběžně)

Informuji rovněž Ředitelství služby cizinecké policie a Vazební věznici Brno o tom, že budu po Ministerstvu spravedlnosti požadovat změnu řádu o výkonu trestu odnětí svobody ve smyslu uvedených opatření. Po generálním ředitelství Vězeňské služby České republiky budu požadovat, aby ve smyslu uvedených opatření metodicky upravilo činnost vězeňské služby do doby účinnosti navržených změn provedených v řádu o výkonu trestu odnětí svobody.

2. Účast eskortujících policistů na realizaci vyhoštění

Osoby vykonávající eskortu cizince během nuceného návratu by měly být vždy pečlivě vybrány. Množství eskortujících policistů je závislé především na posouzení veškerých potenciálních rizik, které se mohou vyskytnout během realizace vyhoštění. Při výběru konkrétních eskortujících osob je důležité brát zřetel na jejich komunikační schopnosti, jazykovou vybavenost a dosavadní zkušenosti.²⁹ Relevantním faktorem při výběru eskorty je také pohlaví a věk vyhošťované osoby.³⁰ Přítomnost eskortující osoby stejného pohlaví může ulehčit komunikaci mezi eskortou a osobou vyhošťovanou, ochránit důstojnost a intimitu vyhošťovaného cizince a může také vést k vybudování určité důvěry mezi

ze dne 4. ledna 2013. In: ASPI verze 2017 [právní informační systém]. © 2000 – 2017 Wolters Kluwer ČR, a. s. [cit. 2017-01-04]

29 Parliamentary Assembly. Monitoring the return of irregular migrants and failed asylum seekers by land, sea and air [dokument pdf]. Strasbourg © Council of Europe 2013 [cit. 2016-01-05]. Dostupné z:

<http://www.refworld.org/pdfid/52f49c9f4.pdf>

30 Frontex. Guide for Joint Return Operations by Air coordinated by Frontex [dokument pdf]. Warsaw ©Frontex 12 May 2016, str. 13 [cit. 05-01-202016-01-0516]. Dostupné z:

http://frontex.europa.eu/assets/Publications/General/Guide_for_Joint_Return_Operations_by_Air_coordinated_by_Frontex.pdf

cizincem a eskortou.³¹ Pokud je mezi vyhošťovanými cizinci osoba ženského pohlaví, měla by být v eskortním týmu přítomna alespoň jedna žena.³²

2.1 Zabezpečte přítomnost eskortujícího policisty stejného pohlaví jakého je vyhošťovaná osoba

Realizací trestu vyhoštění dvou cizinek ženského pohlaví byli pověřeni tři eskortující policisté nstžm. Michal Švábenský, nstžm. Vild a nstržm. Příkryl.³³ V eskortním týmu tak nebyla přítomna žádná osoba ženského pohlaví.

Ačkoli během realizace nuceného návratu obou cizinek nedošlo k žádným problematickým událostem a eskorta proběhla bez jakýchkoli problémů, je žádoucí vzít v potaz pohlaví vyhošťovaných osob a přizpůsobit tomu i zastoupení policistů v eskortním týmu.³⁴ Pro případ neočekávaných událostí je vhodné, aby za situace, že je vyhošťovaná osoba ženského pohlaví, byla přítomna v eskortním týmu alespoň jedna policistka. Toto opatření je o to víc naléhavé, pokud je vyhošťovaných více osob.

Přítomnost eskortního týmu složeného ze třech policistů mohlo působit na cizinky odstrašujícím dojmem. Přítomnost policistky by ulehčila zvládnout neočekávané situace v průběhu realizace trestu vyhoštění.

Opatření k nápravě určené Krajskému ředitelství policie Jihomoravského kraje:

Zajistěte přítomnost nejméně jednoho eskortujícího policisty stejného pohlaví jakého je vyhošťovaná osoba. (průběžně)

31 Council of Europe. Twenty Guidelines on Forced Return [online]. Strasbourg © Council of Europe 2005. Bod 18 [cit. 2017-12-10]. Dostupné z:

http://www.coe.int/t/dg3/migration/archives/Source/MalagaRegConf/20_Guidelines_Forced_Return_en.pdf

32 International Centre for Migration Policy Development. Modul 2: The Role, Mandate and Responsibilities of Escorts and the Escort Leaders. In: Training Manual, forced Return Monitoring. Comprehensive Training for Forced Return Monitors. Vídeň, Rakousko: International Centre for Migration Policy Development, září 2015. ISBN 978-3-902880-53-6

33 Podle rozhodnutí o eskortě por. č. 1565/2016 eskortu povolil plk. Ing. Mgr. Miloslav Machát a eskortu vyslal a poučil pprap. Roman Hubáček.

34 Přítomnost eskortující policistky během realizace vyhoštění osob ženského pohlaví je doporučeným pravidlem například v Maďarsku, viz European Migration Network. Ad-Hoc Query on Systematic knowledge about the experience of failed asylum seekers who are returned by force [online]. Květen 2014 [cit. 2016-01-06]. Dostupné z: http://www.emn.fi/files/938/NO_EMN_NCP_ad_hoc_query_forced_return_final_open_distribution.pdf.

Přehled opatření k nápravě

Průběžně

- Opatření k nápravě určené Ředitelství služby cizinecké policie:
Poskytujte Vězeňské službě České republiky informace o předpokládaném času a místě předání vyhošťované osoby v zemi původu. (průběžně)
- Opatření k nápravě určené Vazební věznici Brno:
Sdělte vyhošťované osobě informace o datu a čase policejní eskorty včetně předpokládaného času a místa předání v zemi původu, a to v dostatečném předstihu, nejpozději 24 hodin před plánovým výkonem vyhoštění. (průběžně)
- Opatření k nápravě určené Krajskému ředitelství policie Jihomoravského kraje:
Zajistěte přítomnost nejméně jednoho eskortujícího policisty stejného pohlaví jakého je vyhošťovaná osoba. (průběžně)